

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Олег ГРИГОР

«» 04. 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного іспиту

замість ЄФВВ (предметного тесту з обліку та фінансів)

**при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальностей 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок**

Черкаси 2024

1 ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Програма фахового вступного іспиту замість ЄФВВ (предметного тесту з обліку та фінансів) (далі по тексті – програма фахового вступного іспиту) складена відповідно до:

- Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 266 від 06 березня 2024 року, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 року за № 379/41724 (зі змінами) (далі – Порядок);
- Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 154 від 11.02.2022 р.

1.1 ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До участі у конкурсі щодо зарахування на навчання для здобуття освітнього ступеня **магістра зі спеціальностей 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітня програма – Облік і аудит, освітня програма – Фінанси і кредит)** згідно переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (зі змінами), допускаються особи, які здобули освітній ступінь бакалавра чи магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальностями згідно Додатку 5 Правил прийому до Черкаського державного технологічного університету в 2024 р. (на отримання ОС магістра).

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування.

1.2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Перевірити відповідність знань, умінь, навичок вступників вимогам програм.

Оцінити ступінь підготовки вступників до закладів вищої освіти для навчання та здобуття ступеня магістра зі спеціальностей **071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітня програма – Облік і аудит, освітня програма – Фінанси і кредит)**.

1.3 ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА РОЗДІЛІВ З НИХ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

На іспит виносяться питання з навчальних програм таких дисциплін: «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО», «Фінансовий аналіз», «Оподаткування», «Бюджетна та податкова система», «Фінансовий облік за НП(С)БО», «Управлінський облік», «Фінанси підприємств», «Банківська справа та страхування».

Узагальнена структура предметного тесту

Найменування розділу	Питома вага розділу
1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО	10 %
2. Фінансовий аналіз	10 %
3. Оподаткування	10 %
4. Бюджетна та податкова система	10 %
5. Фінансовий облік за НП(С)БО	15 %
6. Управлінський облік	15 %
7. Фінанси підприємств	15 %
8. Банківська справа та страхування	15 %

Перелік тем розділів, що виносяться на іспит:

РОЗДІЛ 1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО

- 1.1. Загальні вимоги до фінансової звітності.
 - 1.1.1. Регулювання фінансової звітності в Україні.
 - 1.1.2. Мета та склад фінансової звітності.
 - 1.1.3. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.
- 1.2. Баланс (Звіт про фінансовий стан).
 - 1.2.1. Призначення балансу та його структура.
 - 1.2.2. Актив балансу. Визначення, оцінка та класифікація активів.
 - 1.2.3. Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів.
 - 1.2.4. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів.
 - 1.2.5. Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі.
 - 1.2.6. Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань.
 - 1.2.7. Особливості оцінки та розкриття в балансі довгострокових зобов'язань.
 - 1.2.8. Склад поточних зобов'язань та відображення їх у балансі.
- 1.3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід).
 - 1.3.1. Загальна характеристика Звіту про фінансові результати.
 - 1.3.2. Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати.
 - 1.3.3. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду.

- 1.3.4. Визначення економічних елементів операційних витрат.
- 1.3.5. Розрахунок прибутку на акцію.
- 1.4. Звіт про рух грошових коштів.

РОЗДІЛ 2. Фінансовий аналіз

- 2.1. Сутність та інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
 - 2.1.1. Сутність і завдання фінансового аналізу.
 - 2.1.2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
 - 2.1.3. Види фінансового аналізу.
- 2.2. Аналіз активів підприємства.
 - 2.2.1. Економічна сутність і структура активів підприємства.
 - 2.2.2. Аналіз динаміки складу і структури активів підприємства.
 - 2.2.3. Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства.
 - 2.2.4. Аналіз складу і структури оборотних активів.
 - 2.2.5. Аналіз запасів підприємства.
 - 2.2.6. Аналіз дебіторської заборгованості.
- 2.3. Аналіз джерел формування капіталу підприємства.
 - 2.3.1. Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства.
 - 2.3.2. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів.
 - 2.3.3. Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства.
 - 2.3.4. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.
- 2.4. Аналіз ліквідності і платоспроможності.
 - 2.4.1. Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення.
 - 2.4.2. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення.
 - 2.4.3. Показники ліквідності та їх економічна інтерпретація.
 - 2.4.4. Методика розрахунку показників ліквідності та їх аналіз.
- 2.5. Аналіз фінансової стійкості.
 - 2.5.1. Сутність фінансової стійкості.
 - 2.5.2. Фактори впливу на фінансову стійкість.
 - 2.5.3. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.
- 2.6. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства.
 - 2.6.1. Економічна сутність і види фінансових результатів.
 - 2.6.2. Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів.
 - 2.6.3. Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.
- 2.7. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.
 - 2.7.1. Поняття та види банкрутства підприємства.
 - 2.7.2. Причини банкрутства.
 - 2.7.3. Методи діагностики банкрутства (моделі Альтмана, Тафлера) та інтерпретація її результатів.

РОЗДІЛ 3. Оподаткування

- 3.1. Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні.
 - 3.1.1. Сутність і суспільне призначення податків.
 - 3.1.2. Поняття податку та збору.
 - 3.1.3. Функції податків. їх сутність та особливості прояву.
 - 3.1.4. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика.
 - 3.1.5. Місцеві податки і збори та їх характеристика.
 - 3.1.6. Елементи, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика.
 - 3.1.7. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.
- 3.2. Платники податків, їх права і обов'язки.
 - 3.2.1. Види та характеристика платників податків.
 - 3.2.2. Права та обов'язки платників податків.
- 3.3. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір.
 - 3.3.1. Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти.
 - 3.3.2. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
 - 3.3.3. Ставки податку на доходи фізичних осіб.
 - 3.3.4. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором.
 - 3.3.5. Ставки військового збору та порядок його розрахунку.
- 3.4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
 - 3.4.1. Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
 - 3.4.2. Ставки ЄСВ, особливості їх застосування.
 - 3.4.3. Терміни сплати та подання звітності з ЄСВ.
- 3.5. Екологічний податок.
 - 3.5.1. Сутність та значення екологічного податку.
 - 3.5.2. Платники, податкові агенти, об'єкт, ставка і база оподаткування екологічного податку.
- 3.6. Акцизний податок і мито.
 - 3.6.1. Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком.
 - 3.6.2. Підакцизні товари та ставки.
 - 3.6.3. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати.
 - 3.6.4. Державне мито та порядок його справляння.
- 3.7. Рентна плата.
 - 3.7.1. Склад рентної плати.
 - 3.7.2. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).
- 3.8. Місцеві податки і збори.
 - 3.8.1. Склад місцевих податків та зборів.
 - 3.8.2. Платники, об'єкт, база оподаткування та ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку.
 - 3.8.3. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування та строки подачі звітності і сплати туристичного збору.

3.9. Податок на додану вартість.

3.9.1. Сутність податку на додану вартість та його платники.

3.9.2. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

3.9.3. База оподаткування та ставки податку на додану вартість.

3.9.4. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету.

3.10. Спрощена система оподаткування.

3.10.1. Сутність та значення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва.

3.10.2. Групи платників єдиного податку та їх порівняльна характеристика.

3.10.3. Ставки єдиного податку.

3.10.4. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування.

3.10.5. Умови і порядок переходу на спрощену систему оподаткування для юридичних осіб.

3.11. Податок на прибуток підприємства.

3.11.1. Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання.

3.11.2. Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи – резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток.

3.11.3. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства.

3.11.4. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення.

11.5. Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємства. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства.

11.6. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з ПКУ.

3.12. Адміністрування податків, зборів, платежів.

3.12.1. Податкова звітність.

3.12.2. Податкові консультації. (Терміни надання індивідуальних податкових консультацій. Зміст запиту платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації. Єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій. Узагальнюючі податкові консультації. Наслідки застосування податкових консультацій).

3.12.3. Способи здійснення податкового контролю.

3.12.4. Види податкових перевірок.

3.12.5. Податковий борг і порядок його погашення.

3.13. Відповідальність платників податків.

3.13.1. Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства.

3.13.2. Умови притягнення до фінансової відповідальності згідно з Порядком накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення. (Види правопорушень платників податків, за які передбачено

фінансову відповідальність згідно зі ст. 265 КЗпП. Розміри штрафних санкцій згідно зі ст. 265 КЗпП).

3.13.3. Пеня, її сутність.

3.13.4. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

РОЗДІЛ 4. Бюджетна та податкова система

4.1. Сутність, призначення і роль бюджету держави.

4.1.1. Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету.

4.1.2. Складові частини бюджету.

4.2. Бюджетна політика держави. Економічна сутність, складові та види бюджетної політики.

4.3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.

4.3.1. Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету.

4.3.2. Причини виникнення, види бюджетного дефіциту.

4.3.3. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.

4.3.4. Види державного та місцевого боргу.

4.4. Бюджетна система та засади її побудови.

4.4.1. Поняття та склад бюджетної системи України.

4.4.2. Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обґрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості).

4.4.3. Бюджетна класифікація та її складові.

4.5. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади.

4.5.1. Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій.

4.5.2. Організація контролю за дотриманням бюджетного законодавства Рахунковою палатою України, Державною аудиторською службою України.

4.6. Система доходів бюджету.

4.6.1. Склад та види доходів Державного бюджету України.

4.6.2. Склад та види доходів місцевих бюджетів.

4.7. Система видатків бюджету.

4.7.1. Склад та види видатків Державного бюджету України.

4.7.2. Склад та види видатки місцевих бюджетів.

4.7.3. Кошторис бюджетної установи: зміст та структура.

4.8. Податкова система України.

4.8.1. Податкова політика: сутність в системі державного регулювання економіки.

4.8.2. Стратегія і тактика податкової політики.

4.8.3. Оцінка рівня податкового навантаження на макро- і мікрорівнях.

4.8.4. Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні.

4.8.5. Структура податкової системи.

4.8.6. Функції, права та обов'язки контролюючих органів у сфері оподаткування.

РОЗДІЛ 5. Фінансовий облік за НП(С)БО

5.1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку.

5.1.1. Сутність та завдання фінансового обліку.

5.1.2. Характеристика видів обліку.

5.1.3. Предмет та об'єкти фінансового обліку.

5.1.4. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність).

5.1.5. Облікова політика підприємства.

5.2. Облік грошових коштів.

5.2.1. Облік готівки в касі підприємства.

5.2.2. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

5.3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів.

5.3.1. Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

5.3.2. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

5.3.3. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів.

5.3.4. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами.

5.3.5. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.

5.4. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів.

5.4.1. Облік основних засобів.

5.4.2. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів.

5.4.3. Облік інших необоротних матеріальних активів.

5.4.4. Облік нематеріальних активів.

5.5. Облік фінансових інвестицій.

5.5.1. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

5.5.2. Облік поточних фінансових інвестицій.

5.6. Облік запасів

5.6.1. Методи оцінки запасів у разі їх вибуття.

5.6.2. Облік виробничих запасів.

5.6.3. Облік товарів.

5.7. Облік витрат виробництва та виходу продукції.

5.7.1. Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг).

5.7.2. Облік готової продукції.

5.8. Облік довгострокових зобов'язань.

5.8.1. Облік довгострокових кредитів банку.

5.8.2. Облік цільового фінансування.

5.9. Облік поточних зобов'язань.

5.9.1. Облік короткострокових кредитів банків.

5.9.2. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги.

- 5.9.3. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці.
- 5.9.4. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір).
- 5.9.5. Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).
- 5.10. Облік доходів, витрат і фінансових результатів.
 - 5.10.1. Визнання та класифікація доходів і витрат.
 - 5.10.2. Облік доходів за видами діяльності.
 - 5.10.3. Облік витрат діяльності підприємства.
 - 5.10.4. Облік фінансових результатів діяльності.
- 5.11. Облік власного капіталу.
 - 5.11.1. Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу.
 - 5.11.2. Облік резервного капіталу.
 - 5.11.3. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

РОЗДІЛ 6. Управлінський облік

- 6.1. Сутність управлінського обліку.
 - 6.1.1. Завдання управлінського обліку в системі менеджменту.
 - 6.1.2. Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).
- 6.2. Класифікація і аналіз поведінки витрат.
 - 6.2.1. Класифікація витрат для цілей:
 - оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати),
 - прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати),
 - контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати).
 - 6.2.2. Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.
- 6.3. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.
 - 6.3.1. Цілі і сутність калькулювання витрат.
 - 6.3.2. Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.
- 6.4. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз).
 - 6.4.1. Мета і методи CVP-аналізу.
 - 6.4.2. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
 - 6.4.3. Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
- 6.5. Бюджетування на підприємстві.
 - 6.5.1. Сутність бюджетування, його організація на підприємстві.
 - 6.5.2. Види і послідовність складання бюджетів.
 - 6.5.3. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель,

бюджет заробітної плати, бюджет загальновиробничих витрат, бюджет адміністративних і збутових витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет інвестицій).

6.6. Облік витрат за центрами відповідальності.

6.6.1. Сутність центрів відповідальності.

6.6.2. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій.

6.6.3. Оцінка ефективності результатів діяльності підрозділів за допомогою показників "рентабельність інвестицій" (ROI) і "залишковий дохід".

РОЗДІЛ 7. Фінанси підприємств

7.1. Основи фінансів підприємств.

7.1.1.. Сутність фінансів підприємств.

7.1.2. Фінансові ресурси (кошти) підприємств.

7.1.3. Сутність фінансової діяльності підприємства.

7.2. Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств.

7.2.1. Грошовий оборот і система розрахунків підприємства.

7.2.1.1. Безготівкові розрахунки.

7.2.1.2. Готівкові розрахунки.

7.2.2. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи.

7.2.2.1. Порядок розрахунків платіжними дорученнями.

7.2.2.2. Порядок розрахунків платіжними вимогами.

7.2.2.3. Використання акредитивної форми розрахунків (види: підтверджений, непідтверджений, відзивний, безвідзивний. Порядок платежів за акредитивом).

7.2.2.4. Розрахунки з використанням векселів (простий, переказний, доходний, дисконтний, облік, продаж векселів).

7.3. Грошові потоки підприємства.

7.3.1. Сутність грошових потоків підприємства.

7.3.2. Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний).

7.3.3. Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання.

7.3.4. Дисконтування грошових потоків. Ставка дисконтування.

7.4. Формування та розподіл прибутку.

7.4.1.. Економічний зміст та види прибутку підприємства (ЕВІТДА, ЕВІТ, чистий прибуток).

7.4.2. Собівартість та її вплив на прибуток.

7.4.3. Формування та розподіл прибутку підприємства.

7.5. Необоротні активи підприємства.

7.5.1. Економічна сутність і призначення необоротних активів.

7.5.2. Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика.

7.5.3. Знос і амортизація основних засобів.

7.5.4. Нематеріальні активи підприємства: поняття та класифікація.

7.5.5. Амортизація нематеріальних активів.

7.5.6. Методи оцінки інвестицій (методи NPV, IRR, період окупності).

7.5.7. Види довгострокових фінансових інвестицій (пайові та боргові цінні папери).

7.6. Оборотні активи підприємств.

7.6.1. Сутність оборотних активів у господарській діяльності підприємств.

7.6.2. Класифікація оборотних активів.

7.6.3. Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства.

7.7. Капітал підприємства та його формування.

7.7.1. Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний, залучений та позиковий капітал).

7.7.2. Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками).

7.7.3. Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу.

7.7.4. Короткострокове фінансування підприємств на основі використання факторингу.

РОЗДІЛ 8. Банківська справа та страхування

8.1. Гроші та кредит у ринковій економіці.

8.1.1. Сутність і функції грошей.

8.1.2. Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники.

8.1.3. Сутність інфляції та її види.

8.1.4. Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований).

8.2. Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки.

8.2.1. Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд).

8.2.2. Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки).

8.2.3. Формування та реалізація грошово-кредитної політики.

8.2.4. Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів.

8.3. Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу.

8.3.1. Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу (право емісії грошових знаків, встановлення правил визначення платіжності банкнот і монет, забезпечення підтримання готівкової грошової маси в належному стані).

8.3.2. Роль НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу.

8.3.3. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання.

8.4. Комерційні банки в банківській системі України.

8.4.1. Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові.

- 8.4.2. Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку та його розрахунок.
- 8.5.. Операції банків з формування власного капіталу.
 - 8.5.1.. Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків.
 - 8.5.2. Роль резервів і фондів у формуванні капіталу банків.
- 8.6.. Операції банків із залучення та запозичення коштів.
 - 8.6.1. Види вкладів (строкові, до запитання).
 - 8.6.2. Механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки).
- 8.7. Кредитні операції банків.
 - 8.7.1. Сутність і функції кредиту. Форми кредиту та його види. Принципи кредитування (поверненість, строковість, платність, цільове використання, забезпеченість).
 - 8.7.2. Сутність, класифікація та порядок надання банківських кредитів (довгострокові, короткострокові).
 - 8.7.3. Факторинг, овердрафт як форми кредитування.
- 8.8. Види операцій банків з цінними паперами (емісійні, посередницькі, інвестиційні).
- 8.9. Страхування.
 - 8.9.1. Сутність та класифікація страхування.
 - 8.9.2. Функції, принципи страхування.
 - 8.9.3. Обов'язкове страхування та його сутність.
 - 8.9.4. Добровільне страхування та його сутність.
 - 8.9.5. Страховий ринок та суб'єкти страхування.
 - 8.9.6. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

1.4 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

РОЗДІЛ 1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО

1. Бондар М.І. Звітність підприємств : Підручник. Київ. Центр учбової літератури. 2022. С. 570.
2. Верига Ю.А. Звітність підприємств: Підручник. Київ. Центр учбової літератури. 2022. С. 776.
3. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : затв. наказом М-ва фінансів України від 11 квіт. 2013 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text>
4. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : затв. наказом М-ва фінансів України від 28 берез. 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/conv>

6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ М-ва фінансів України 07 лют. 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : наказ М-ва фінансів України 27 черв. 2013 р. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>

8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : наказ М-ва фінансів України від 31 трав. 2019 р. № 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0685-19#Text>

9. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності» : наказ М-ва фінансів України від 28 трав. 1999 р. № 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>

10. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>

11. Про примітки до річної фінансової звітності : наказ М-ва фінансів України від 11 листоп. 2000 р. № 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text>

РОЗДІЛ 2. Фінансовий аналіз

1. Фінансовий аналіз : навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 172 с.

2. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / І. Ю. Спіфанова, В. В. Джеджула. – 2-ге вид., доп. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 144 с.

3. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.

4. Фінансовий облік: підручник; 3-тє вид., доп. Та перероб. /Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук (та ін.).Тернопіль: ЗУНУ, 2023.488 с.

5. Козачук, Н. В. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 196 с.

РОЗДІЛ 3. Оподаткування

1. Андрущенко В.Л. Податкова система: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.

2. Власюк Н.І. Податкова система згідно Податкового кодексу України. Київ: Кондор, 2012. 428 с.

3. Волохова І.С., Дубовик О.Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: Навчальний посібник / за заг. ред. І.С. Волохової, О.Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

4. Гавриленко В.О., Демиденко С.Л. Податкове навантаження як показник ефективності податкової системи в Україні. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Вип. 68. Черкаси : ЧДТУ, 2023. С. 46-55.

5. Демиденко С.Л., Демиденко В.В. Методичні підходи до оцінювання податкового потенціалу регіонів України. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Вип. 60. Черкаси : ЧДТУ, 2021. С. 72-80.

6. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» : документ 1797-19 редакція від 15.01.2017 року. URL : www.rada.gov.ua.

7. Макурін А.А. Теорія оподаткування : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с. URL : <http://nmu.org.ua>

8. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України : документ 2755-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14>

10. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

11. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Київ: ТОВ «Кондор», 2013. 424 с.

12. Фрадинський О.А. Основи оподаткування: навч. посібн. Київ: Новий світ-2000, 2021. 340 с.

РОЗДІЛ 4. Бюджетна та податкова система

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс України : від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Бюджетна система : підручник / І. В. Алексєєв [та ін.] ; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 400 с.

3. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. – 272 с.

4. Андрущенко В.Л. Податкова система. Навчальний посібник. ЦУЛ, 2019. 416 с.

5. Сенченко В.Б. Податкова система. Практикум. Центр навчальної літератури, 2014. 160 с.

РОЗДІЛ 5. Фінансовий облік за НП(С)БО

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом М-ва фінансів України від 30 лис. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

4. Краєвський В.М., Колісник О.П., Гуріна Н.В. Фінансовий облік: навчальний посібник. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 616с.

5. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік: підручник. К.: ЦУЛ, 2020. 630с.

РОЗДІЛ 6. Управлінський облік

1. Лень В.С. Управлінський облік: [Навчальн. посібн.] / В.С. Лень. – К: Знання-Пресс, 2013. – 286 с.

2. Управлінський облік: приклади, задачі, тести : навч. посіб. / З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецинська, Л. Т. Богуцька. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с. Режим доступу. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41194/1/%D0%A3%D0%BF%D>

3. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Електронні дані. – Івано-Франківськ, 2018. 380 с. Режим доступу. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9009/1/2021%20%20%D0%9>

4. Карпенко О. В., Карпенко Д.В. Управлінський облік: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 296 с. Режим доступу. <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/3046/1/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0>

5. Управлінський облік: навч. посіб. / [Л. В. Гуцаленко, О. М. Колеснікова, І. М. Лепетан, У. О. Марчук, Л. В. Мельянцева]. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 370 с.

РОЗДІЛ 7. Фінанси підприємств

1. Бедринець М.Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.

2. Данілов О.Д., Паєнтко Т.В. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 256 с.

3. Гриньова В.М. Фінанси підприємств у схемах. К.: Ліра-К, 2010. 216 с.

4. Гуменюк М.М. Практикум із фінансів підприємств: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 168 с.

5. Зубченко В.В., Гутко Л.М. Фінанси підприємств. Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи. Біла Церква: БНАУ, 2020. 106 с.

РОЗДІЛ 8. Банківська справа та страхування

1. Закон України «Про страхування» № 85/96-ВР від 07.03.96 р. (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр#Text>.

2. Страхування : підручник / за ред. В.Д. Базилевича. К. : Знання, 2008. 1019 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bazylevych_Viktor/Strakhuvannia.pdf

3. Базилевич В. Д., Базилевич К.С. Страхова справа : підручник. К. : Знання, 2011. 203 с. URL: <https://finance.mnau.edu.ua/files/dystsypliny/strahuvannya/2011-bazilevich-strahova-sprava.pdf>

4. Страхування : підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С. Осадець. К. : КНЕУ, 2002. 599 с.

5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 року № 2121 III (зі змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

6. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.

7. Банківські операції [Текст]: Підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В.Дзюблюка. [2-ге вид. випр. і доповн.]. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. 864 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/3607/1/Підручник_Банківські_операції.PDF

8. Волкова В. В., Волкова Н. І., Добровольський О. І. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Банківська система». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019, 168 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/186/1/59_Волкова_НМП_БС_%2031.10_верстка.pdf

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Вимоги до фахового вступного іспиту відповідають вимогам чинних навчальних програм згідно стандарту вищої освіти зі спеціальностей 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітня програма – Облік і аудит, освітня програма – Фінанси і кредит).

Час тестування – 2 астрономічні години (120 хвилин).

Вступні випробування проводяться у формі тестування в письмовій формі.

Тестове завдання складається із одного блоку, який містить 100 тестових завдань.

Завдання 1 – 92 містять завдання закритого типу з вибором однієї правильної відповіді із чотирьох запропонованих варіантів. *Завдання 93 – 100* – завдання відкритої форми з короткою відповіддю: неструктуроване завдання без складних математичних розрахунків, які можна зробити без калькулятора та спеціальних таблиць. Якщо наявні ланцюгові розрахунки, то не більше 2 етапів. Час на розрахунок не повинен перевищувати 1 хв. 20 сек. Формат відповіді: десяткове число із закругленням до 2-х знаків після коми.

Тестове питання вважається виконаним правильно, якщо вступник вказав саме правильну відповідь.

Правильність виконання завдань оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання знань.

Екзаменатор не зобов'язаний читати розв'язання завдань, що наведені вступником в чернетці.

Результати фахового вступного іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж **125** балів, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальностями (освітніми програмами).

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Результати фахового вступного іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів і є результатом додавання до 100 балів суми балів, отриманих за виконання кожного завдання тесту. Схема нарахування балів наведена в таблиці:

Номери тестових завдань	Схема нарахування балів
1 – 92	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано. Всього 92 бали.
93 – 100	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді на завдання не надано. Всього 8 балів.

2. Оцінка за тест виставляється як сума балів за кожне завдання.

3. Особи, які набрали на вступних випробуваннях менше ніж 125 балів, позбавляються права участі в конкурсі за спеціальностями (освітніми програмами).

Голова фахової атестаційної комісії зі спеціальностей 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітня програма – Облік і аудит, освітня програма – Фінанси і кредит), к.е.н, доцент кафедри фінансів

Леся БЕРЕЖНА